

Стольникович Т. В., слухач навчально-наукового інституту № 4 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри управління та роботи з персоналом Національної академії внутрішніх справ
Охріменко І. М.

ПРОБЛЕМАТИКА УПРАВЛІННЯ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Соціальна привабливість євроінтеграції для України полягає у можливостях досягнення високих соціальних стандартів зарубіжних країн. Відтак, в Україні відбуваються значні трансформаційні зміни, мета яких формування правової держави. Однією з передумов створення такої держави є реформування колишньої правоохоронної системи на нову – структуру європейського зразка. Проте ще на початковому етапі створення Національної поліції виникла низка проблем. Причини цього полягають в недостатньому рівні професіоналізму як самих працівників правоохоронних органів, так й керівної ланки. Загалом сучасні правоохоронні органи проходять складний етап функціонування, який неможливий без забезпечення дисципліни та законності в управлінні органами Національної поліції.

Застаріле законодавство стало передумовою удосконалення нормативно-правового забезпечення органів та підрозділів МВС. За умов євроінтеграції постала проблема в тому, щоб адаптувати вітчизняне законодавство до вимог ЄС. 2 липня 2015 року був прийнятий новий прогресивний закон України «Про Національну поліцію», який замінив попередній документ, зокрема закон «Про міліцію». Незважаючи на окремі недоліки, він надає можливості для подальшого розвитку поліції. Проте чинними є доволі багато нормативно-правових актів, що регламентують застарілі підходи в правоохоронній діяльності.

Управління в органах та підрозділах поліції є різновидом державного управління й повинно забезпечувати взаємодію усіх структурних підрозділів як єдиного цілого з метою виконання поставлених перед ними завдань щодо захисту прав, свобод та законних інтересів різних учасників суспільних відносин.

Варто зазначити, що вплив керівника на підлеглих має на меті спонукати їх до певної службової поведінки, що відповідає б як вимогам організації діяльності підрозділу, так і його професійним позиціям. Згідно із законом України «Про Дисциплінарний статут ОВС» прями начальники зобов'язані дбати про безпечні умови служби підлеглих, надавати їм реальні можливості для службового, культурного й морального зростання, створювати належні умови для побуту та відпочинку. При цьому має враховуватися думка колективу, забезпечуватися гласність і соціальна справедливість.

Після подій Євромайдану рівень довіри населення впав з 3–5% до 0,8%. Тому реформаторські заходи покликана не тільки перетворити МВС і Національну поліцію на структури європейського зразка, а й підвищити рівень довіри населення до правоохоронних органів. Тому йдеться про необхідність переходу від каральних органів до сервісних служб, зміст діяльності яких буде зорієнтовано на розв'язання проблем населення.

В статті 18 додатку до Рекомендації REC (2001) 10 про Європейський кодекс поліцейської етики зазначено: «Поліція повинна бути організована у такий спосіб, що сприяє хорошим її зв'язкам з громадськістю і, за необхідності, ефективній співпраці з іншими органами, місцевими громадами, неурядовими організаціями та іншими представниками громадськості, в тому числі етнічними меншинами».

На нашу думку, від правильної організації роботи служби і підрозділу залежить ефективність та виконання поставлених перед поліцією завдань. Проаналізувавши попередній досвід управлінської діяльності начальників органів внутрішніх справ, слід зазначити, що в наш час не може розраховувати на успіх той керівник, який бачить у підлеглих тільки виконавців. Саме тому керівний склад органів та підрозділів поліції несе на собі основний тягар діяльності та відповідальність за її результати. З огляду на це керівники органів Національної поліції повинні

мати комплекс професійно значущих якостей, що вимогам службової діяльності. Їх наявність є запорукою ефективного реформування правової системи в умовах євроінтеграції.

Принагідно зауважимо, що однією з причин початку реформування правоохоронних органів було процвітання корупції, яка негативно впливає на перспективи української євроінтеграції. Звідси керівник органу (підрозділу) поліції у разі виявлення корупційного правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення підлеглими зобов'язаний у межах своїх повноважень ужити заходів щодо його припинення та негайно письмово поінформувати про його вчинення спеціально уповноважений орган у сфері протидії корупції.

В контексті окреслених нами проблемних аспектів заслуговує на увагу й недостатнє фінансування для подальшого запровадження реформи. Відсутність фінансування може звести нанівець усі реформаторські зусилля. Зокрема, було вкрай необхідним зрівняти заробітну платню патрульних поліцейських та поліцейських, які пройшли атестацію. Це ненормально, коли патрульні, які працюють 6 місяців – рік отримують зарплатню, вдвічі більшу, ніж слідчий чи працівник оперативного підрозділу з 10-15-річним стажем роботи.

Таким чином, можна зробити висновок, що без позитивних змін у професійній діяльності керівників органів поліції, законодавчому регулюванні правоохоронних відносин, належному матеріально-технічному та грошовому забезпеченні, неможливе досягнення успіху реформування всієї правоохоронної системи.